

KONSULTATSIOONI- JA KOOLITUSKESKUS GEOMEDIA

GEOMEDIA

**PAIKKONNA TERVISEMÕJURITE
UURINGU VALIM**

Tellija: Tervise Arengu Instituut

**Täitja: Konsultatsiooni- ja koolituskeskus Geomeedia
Projektijuht Veiko Sepp**

Tartu 2011

Sisukord

1. Lähteülesanne.....	3
2. Valimi eesmärgid	3
3. Üldkogum ja valim.....	3
4. Valimi moodustamine	4
KOV tüpoloogia	4
KOV'ide valik	7
KOV valimite suurus.....	9
KOV valimi soolis-vanuselised kihid	11
5. Küsitluse tulemuste kaalumise.....	13

Tabelid

Tabel 1. KOV jaotus piirkondliku valimi koostamisel aluseks oleva KOV tüpoloogia järgi....	4
Tabel 2. KOV arvuline jaotus maakondade ja piirkondliku valimi koostamisel aluseks oleva KOV tüpoloogia järgi.....	7
Tabel 3. Valimisse haaratud KOV'id maakondade ja tüübi lõikes	8
Tabel 4. Valimisse haaratud KOV'ide arv maakondade ja tüübi lõikes	8
Tabel 5. Territoriaalsesse valimisse kuuluvate KOV'ide üldkogumi suurus, vastajate arv 60% vastamise määra korral ning veapiirid 90% ja 95% usaldusväarsuse tasemel	9
Tabel 6. Territoriaalsesse valimisse kuuluvate KOV'ide küsitlusvalimi soolis-vanuseliste kihtide maht.....	12
Tabel 7. Regionaalse tüübi koefitsiendid vastuste teisendamiseks Eesti üldkogumile.....	14

1. Lähteülesanne

Lepingu esemeks on töövõtja poolt sisendi koostamine 10 000 elanikuga struktureeritud juhuvalimi väljavõtuks rahvastikuregistrilt maakonniti kohaliku omavalitsuse üksuse (KOV) tüüpide põhisel arvestades igas KOV'is elanike soo ja vanuselist jaotust ning arvestades seejuures, et igast KOV'i tüübist peab olema struktureeritud juhuvalimis 3 – 7 KOV'i.

Töövõtja kohustub töö teostamisel:

- leidma maakonniti igas KOVi tüübist juhuvaliku alusel 3-7 KOV'i arvestades seejuures töövõtja soovitusi ja maakonna eripärasid;
- esitama tellijale igas KOVi tüübist juhuvaliku alusel leitud KOVide elanike jaotuse soo ja vanuse järgi järgnevates vanusgruppides: 15-24, 25-34, 35-44, 45-54, 55-70 aastat;
- kirjeldama lahti juhuvaliku protseduuri, kuidas maakonniti igast KOVi tüübist leiti 3-7 KOV'i;
- kirjeldama üldiselt KOV'ide tüüpideks jaotamise põhimõtteid;
- arvestama töö teostamisel, et valimi maht (küsitletavate arv) ei ületaks 10 000 isikut;
- andma töö üle MS Exceli vormis ja esitama töö kohta täiendavad selgitused MS Word dokumendina.

2. Valimi eesmärgid

Valim peab andma võimaluse tervisemõjurite uuringu tulemuste esitamist nii Eesti kohta tervikuna kui ka valitud KOV'ide kohta üksikuna. Samuti peab valimi ülesehitus võimaldama tulemuste analüüsi KOV'ide regionaalsete tüüpide ning maakondade lõikes.

3. Üldkogum ja valim

Uuringu üldkogumi moodustavad rahvastikuregistris registreeritud Eesti elanikud vanuses 15-70 aastat. 2010. aasta 01. detsembri seisuga oli sellesse rühma kuuluvaid inimesi 1001216.

Uuringu teoreetilise üldvalimi maht (küsitletavate arv) on 10 tuhat inimest. Uuringu territoriaalse üldkogumi moodustavad Eesti 226 KOV'i. KOV'ide valimi maht on määratud järgmiselt – igast maakonnast, mida on Eestis 15, kaasatakse uuringusse 3-6 KOV'i arvestades maakondade eripärasid. Uuringu üldvalim koosneb seega valimisse kaasatud KOV'ide valimitest.

Üld- ja KOV-valimid on olemuselt kihtvalimid. Valimi koostamisel arvestatakse iga valimisse haaratud KOV'i soolis-vanuselist jaotust vanusgruppides: 15-24, 25-34, 35-44, 45-54, 55-70. Valimi soolis-vanuselise jaotuse arvutamisel eeldatakse, et mehed vastavad küsitlusel naistest vähemaktiivsemalt. Seetõttu suurendatakse küsitlusvalimisse kaasatud meeste arvu ja

vähendatakse naiste arvu. Vastamisaktiivsuse vanuselist ja regionaalset varieeruvust teoreetilise valimi koostamisel ei eeldata.

4. Valimi moodustamine

Valimi moodustamine koosneb neljast sammust:

1. KOV-tüpoloogia koostamine
2. KOV'ide valiku teostamine
3. KOV valimite suuruse määratlemine
4. KOV valimite kihtide suuruse arvutamine

KOV tüpoloogia

KOV tüpoloogia koostamisel võetakse aluseks Eesti asustussüsteemi keskuste hierarhia ja KOV'i asend Eesti regionaalses süsteemis. Lähtudes tüüpilistest erinevustest elanike elukeskkonnas ja elulaadis ning kohalike tervise-, sotsiaalse kaiste ja vaba aja teenuste iseloomus (sh. mitmekesisus ja kättesaadavus) eristatakse 6 tüüpi kohaliku omavalitsuse üksusi:

- a) Pealinn Tallinn
- b) Regionaalsed keskused (Tartu, Narva, Kohtla-Järve, Pärnu)
- c) Maakonnakeskused (v.a. Tallinn, Tartu ja Pärnu)
- d) Suuremate keskuste vahetu tagamaa KOV'id, mille elanike elu on tihedalt seotud vastavate keskustega – siia kuuluvad KOV'id, mis piirnevad suuremate keskustega (a-c), aga samuti ajalooliselt keskustega seotud satelliitlinnad (Saue, Maardu, Narva-Jõesuu ja Sindi)
- e) Piirkondlikud linnalised keskused – suuremate keskuste tagamaast väljapool asuvad KOV'id, mille suurima asula (piirkondlikud keskused) elanike arv on vähemalt 1000 inimest (Harjumaal vähemalt 2000).
- f) Maavallad ja mikrolinnad – KOV'id, mis ei kuulu a-e tüüpi.

Maakondade lõikes kirjeldab Eesti 226 KOV'i jaotust nende tüüpide vahel tabelid 1 ja 2.

Tabel 1. KOV jaotus piirkondliku valimi koostamisel aluseks oleva KOV tüpoloogia järgi

Maakonna nimi	Pealinn (a) ja regionaalsed keskused (b)	Maakonnakeskused (c)	Suuremate keskuste tagamaa (d)	Piirkondlikud keskused (e)	Maavallad ja mikrolinnad (f)
Harju maakond	Tallinn		Harku vald Jõelähtme vald Kiili vald Maardu linn Rae vald Saku vald Saue linn	Anija vald Keila linn Kose vald Loksa linn Paldiski linn	Aegviidu vald Keila vald Kernu vald Kuusalu vald Kõue vald Nissi vald Padise vald

			Saue vald Viimsi vald		Raasiku vald Vasalemma vald
Hiiu maakond	Kärdla linn		Pühalepa vald		Emmaste vald Kõrgessaare vald Käina vald
Ida-Viru maakond	Kohtla-Järve linn Narva linn	Jõhvi vald	Kohtla vald Kohtla-Nõmme vald Narva-Jõesuu linn Vaivara vald	Aseri vald Kiviõli linn Püssi linn Sillamäe linn	Alajõe vald Avinurme vald Iisaku vald Illuka vald Lohusuu vald Lüganuse vald Maidla vald Mäetaguse vald Sonda vald Toila vald Tudulinna vald
Jõgeva maakond		Jõgeva linn	Jõgeva vald	Mustvee linn Põltsamaa linn Tabivere vald	Kasepää vald Pajusi vald Pala vald Palamuse vald Puurmani vald Põltsamaa vald Saare vald Torma vald
Järva maakond		Paide linn	Paide vald Väätsa vald	Järva-Jaani vald Koeru vald Türi vald	Albu vald Ambla vald Imavere vald Kareda vald Koigi vald Roosna-Alliku vald
Lääne maakond		Haapsalu linn	Ridala vald	Lihula vald	Hanila vald Kullamaa vald Martna vald Noarootsi vald Nõva vald Oru vald Risti vald Taebla vald Vormsi vald
Lääne-Viru maakond		Rakvere linn	Rakvere vald Sõmeru vald Vinni vald	Haljala vald Kadrina vald Kunda linn Tamsalu vald Tapa vald Väike-Maarja vald	Laekvere vald Rakke vald Rägavere vald Vihula vald Viru-Nigula vald
Põlva maakond		Põlva linn	Põlva vald	Räpina vald	Ahja vald Kanepi vald Kõllestes vald Laheda vald Mikitamäe vald Mooste vald Orava vald Valgjärve vald Vastse-Kuuste vald Veriora vald Värskä vald
Pärnu maakond	Pärnu linn		Audru vald Paikuse vald Sauga vald Sindi linn Tahkuranna vald	Halinga vald Saarde vald Vändra alev vald	Are vald Häädemeeste vald Kihnu vald Koonga vald Lavassaare vald Surju vald

					Tootsi vald Tori vald Tõstamaa vald Varbla vald Vändra vald
Rapla maakond		Rapla vald		Järvakandi vald Kehtna vald Kohila vald Märjamaa vald	Juuru vald Kaiu vald Käru vald Raikküla vald Vigala vald
Saare maakond		Kuressaare linn	Kaarma vald		Kihelkonna vald Kärla vald Laimjala vald Leisi vald Lümanda vald Muhu vald Mustjala vald Orissaare vald Pihla vald Pöide vald Ruhnu vald Salme vald Torgu vald Valjala vald
Tartu maakond	Tartu linn		Luunja vald Tartu vald Tähtvere vald Ülenurme vald	Elva linn Kallaste linn Nõo vald	Alatskivi vald Haaslava vald Kambja vald Konguta vald Laeva vald Meeksi vald Mäksa vald Peipsiääre vald Piiressaare vald Puhja vald Rannu vald Rõngu vald Vara vald Võnnu vald
Valga maakond		Valga linn	Karula vald Tõlliste vald	Otepää vald Tõrva linn	Helme vald Hummuli vald Palupera vald Puka vald Põdrala vald Sangaste vald Taheva vald Õru vald
Viljandi maakond		Viljandi linn	Pärsti vald Saarepeedi vald Viiratsi vald	Abja vald Karksi vald Suure-Jaani vald Võhma linn	Halliste vald Kolga-Jaani vald Kõo vald Kõpu vald Mõisaküla linn Paistu vald Tarvastu vald
Võru maakond		Võru linn	Võru vald	Antsla vald	Haanja vald Lasva vald Meremäe vald Misso vald Mõniste vald Rõuge vald Sõmerpalu vald Urvaste vald Varstu vald Vastseliina vald

Tabel 2. KOV arvuline jaotus maakondade ja piirkondliku valimi koostamisel aluseks oleva KOV tüpoloogia järgi

Maakonna nimi	Pealinn (a) ja regionaalsed keskused (b)	Maakonna-keskused (c)	Suuremate keskuste tagamaa (d)	Piirkondlikud keskused (e)	Maavallad ja mikro-linnad (f)	Kokku
Harju maakond	1		9	5	9	24
Hiiu maakond		1	1		3	5
Ida-Viru maakond	2	1	4	4	11	22
Jõgeva maakond		1	1	3	8	13
Järva maakond		1	2	3	6	12
Lääne maakond		1	1	1	9	12
Lääne-Viru maakond		1	3	6	5	15
Põlva maakond		1	1	1	11	14
Pärnu maakond	1		5	3	11	20
Rapla maakond		1		4	5	10
Saare maakond		1	1		14	16
Tartu maakond	1		4	3	14	22
Valga maakond		1	2	2	8	13
Viljandi maakond		1	3	4	7	15
Võru maakond		1	1	1	10	13
Kokku	5	12	38	40	131	226

KOV'ide valik

Vastavalt lähteülesandele saab igast maakonnast valimisse valida 3-7 üksust, selliselt et iga KOV'i tüüp oleks valimis esindatud – juhul kui sellesse tüüpi kuuluv KOV maakonnas on olemas. KOV'ide valimi moodustamisel lähtuti kahest reeglist, sõltuvalt KOV'i tüübist. Suuremad keskused (a-c) kaasati kõik valimisse. Tüüpidest d-f valiti igast tüübist 1-3 KOV'i sõltuvalt tüüpi kuuluvate KOV'ide arvust maakonnas juhuvaliku põhimõttel.

Juhuvaliku teostamiseks järjestati maakondade ja tüüpide alusel rühmitatud KOV'id tähestiku järjekorras. Loenditest arvati välja KOV'id, mille üldkogumi liikmete (st 15-70 aastaste elanike) arv jääb alla 300 inimese. Nendeks KOV'deks on Ruhnu, Piirissaare ja Torgu vallad. Maakondlikult on välja valitud KOVide arv määratud proportsionaalselt maakonna KOVide arvuga ning maksimaalne KOV'ide arv ühest maakonnast piirati 6 KOV'iga. 20 ja enama KOV'iga maakonnast valiti 6 KOV'i, 10-19 KOV'iga maakonnast 5 KOV ning Hiiumaalt (kokku maakonnas 5 KOV'i) 3 KOVi. Esmalt valiti maakonna kaupa igast KOV-tüübi rühmast üks esindaja ning järgnevate KOV'ide valikul alustati suurima liikmete arvuga rühmast kuni maakonna piirarv täitus.

Juhusliku valiku reeglina rakendati tähestikulise järjestuse põhimõtet - igast piirkondlikust rühmast valiti välja tähestikuliselt reastatud KOV'idest iga kolmeteistkümnes. Kuivõrd rühmade suurus jääb üldjuhul alla 13 üksusi (v.a. kahel juhul), siis praktikas tähendas see seda, et nimekirja ammendudes jätkati uuesti nimekirja algusest. Juba välja valitud KOV eemaldati nimekirjast ning vajadusel jätkati valikuprotseduuri teise ja kolmanda KOV'i

väljavalimiseks rühmast. Seega sõltub KOV'i valimisse kaasamine KOV kahest juhuslikust omadusest – KOV nime tähestikulisest asendist ning KOV-rühma suurusest - mis kumbki ei ole seotud KOV'i sotsiaal-majanduslike omaduste või täpsema territoriaalse asendiga. Nende reeglite järgi välja valitud KOV'id on esitatud allolevas tabelis.

Tabel 3. Valimisse haaratud KOV'id maakondade ja tüübi lõikes

Maakonna nimi	Pealinn (a) ja regionaalsed keskused (b)	Maakonnakeskused (c)	Suuremate keskuste tagamaa (d)	Piirkondlikud keskused (e)	Maavallad ja mikrolinnad (f)
Harju maakond	Tallinn		Maardu linn Viimsi vald	Kose vald	Kuusalu vald Vasalemma vald
Hiiu maakond	Kärdla linn		Pühalepa vald		Emmaste vald
Ida-Viru maakond	Kohtla-Järve linn Narva linn	Jõhvi vald	Kohtla vald	Aseri vald	Avinurme vald
Jõgeva maakond		Jõgeva linn	Jõgeva vald	Mustvee linn	Pala vald Puurmani vald
Järva maakond		Paide linn	Paide vald	Järva-Jaani vald	Albu vald Kareda vald
Lääne maakond		Haapsalu linn	Ridala vald	Lihula vald	Noarootsi vald Vormsi vald
Lääne-Viru maakond		Rakvere linn	Rakvere vald	Haljala vald Tamsalu vald	Rägavere vald
Põlva maakond		Põlva linn	Põlva vald	Räpina vald	Kanepi vald Mikitamäe vald
Pärnu maakond	Pärnu linn		Sauga vald Sindi linn	Halinga vald	Häädemeeste vald Lavassaare vald
Rapla maakond		Rapla vald		Järvakandi vald Kehtna vald	Käru vald Raikküla vald
Saare maakond		Kuressaare linn	Kaarma vald		Laimjala vald Muhu vald
Tartu maakond	Tartu linn		Luuja vald Tartu vald	Elva linn	Alatskivi vald Võnnu vald
Valga maakond		Valga linn	Karula vald	Otepää vald	Palupera vald Põdrala vald
Viljandi maakond		Viljandi linn	Pärsti vald	Abja vald	Paistu vald Tarvastu vald
Võru maakond		Võru linn	Võru vald	Antsla vald	Meremäe vald Sõmerpalu vald

Kokku valiti uuringu valimisse 77 KOV'i ehk 34% KOVide üldarvust. Valimisse valitud KOV'ide 15-70 aastaste elanike arv on kokku 716474 ehk 71,6% sellesse vanusrühma kuuluvatest inimestest Eestis.

Tabel 4. Valimisse haaratud KOV'ide arv maakondade ja tüübi lõikes

Maakonna nimi	Pealinn (a) ja regionaalsed keskused (b)	Maakonna-keskused (c)	Suuremate keskuste tagamaa (d)	Piirkondlikud keskused (e)	Maavallad ja mikrolinnad (f)	Kokku
Harju maakond	1		2	1	2	6
Hiiu maakond		1	1		1	3
Ida-Viru maakond	2	1	1	1	1	6

Jõgeva maakond		1	1	1	2	5
Järva maakond		1	1	1	2	5
Lääne maakond		1	1	1	2	5
Lääne-Viru maakond		1	1	2	1	5
Põlva maakond		1	1	1	2	5
Pärnu maakond	1		2	1	2	6
Rapla maakond		1		2	2	5
Saare maakond		1	1		3	5
Tartu maakond	1		2	1	2	6
Valga maakond		1	1	1	2	5
Viljandi maakond		1	1	1	2	5
Võru maakond		1	1	1	2	5
Kokku	5	12	17	15	28	77

KOV valimite suurus

Uuringu üldvalimisse kaasatud KOV'ide valimite suurus määratletakse valitud KOV'ide üldkogumi suuruse alusel. Valimite suuruse piirid seab üldvalimi suurus 10 tuhat ning valimisse kuuluvate KOV'ide arv, milleks on 77. Nendes piirides seatakse iga KOV teoreetilise valimi suuruse määramise kriteeriumiks tulemuste lähedane statistiline usaldusväärsus iga KOV osas. Võttes arvesse valimisse kuuluvate KOV'ide üldkogumi mahu varieeruvust 331 15-70 aastast inimesest Vormsi vallas kuni 302 644 sellesse vanusrühma kuuluvast inimesest Tallinnas, on erinev ka KOV'ide valimi suurus. Minimaalseks teoreetilise valimi suuruseks on 110 ning maksimaalseks 400 küsitletavat. 60% vastamise määra korral ja sookoeffitsientide rakendamisel tähendab see minimaalseks vastajate arvaks KOV'is 66 ja maksimaalseks 238.

Järgnevas tabelis on arvatud territoriaalsesse valimisse kuuluvate KOV'ide valimi mahtudele (milles on juba tehtud ümberarvestused sooliste koeffitsientide põhjal, vt. järgmine punkt) vastavad veapiirid usaldusnivool 90% ja 95%.

Tabel 5. Territoriaalsesse valimisse kuuluvate KOV'ide üldkogumi suurus, vastajate arv 60% vastamise määra korral ning veapiirid 90% ja 95% usaldusväärse tasemel.

Valimisse kuuluv KOV	Üldkogumi (15-70) suurus	Valimi esialgne maht	Sooliselt korri-geeritud valimi maht	Vastajate arv 60% vastamise määra korral	Usaldusväärse vahemik 90% tasemel	Usaldusväärse vahemik 95% tasemel
Vormsi vald	331	110	114	68	8,9	10,6
Lavassaare vald	361	110	110	66	9,2	10,9
Käru vald	491	110	110	66	9,4	11,2
Kareda vald	557	115	118	71	9,1	10,9
Laimjala vald	569	115	115	69	9,3	11,1
Kihelkonna vald	617	115	113	68	9,4	11,2
Põdrala vald	619	115	114	68	9,4	11,2
Noarootsi vald	684	115	115	69	9,4	11,2
Rägavere vald	732	115	117	70	9,4	11,1

Karula vald	763	115	117	70	9,4	11,2
Mikitamäe vald	770	115	118	71	9,3	11,1
Võnnu vald	806	115	115	69	9,5	11,3
Palupera vald	808	115	116	70	9,4	11,2
Meremäe vald	854	115	118	71	9,4	11,1
Pala vald	890	115	115	69	9,5	11,3
Järvakandi vald	944	115	116	70	9,5	11,3
Alatskivi vald	974	115	115	69	9,6	11,4
Albu vald	998	115	116	70	9,5	11,3
Emmaste vald	1023	115	115	69	9,6	11,4
Avinurme vald	1041	115	116	70	9,5	11,3
Paistu vald	1153	115	115	69	9,6	11,4
Mustvee linn	1177	115	115	69	9,6	11,4
Kohtla vald	1210	115	116	70	9,6	11,4
Järva-Jaani vald	1247	115	116	70	9,6	11,4
Puurmani vald	1265	115	116	70	9,6	11,4
Raikküla vald	1267	115	116	70	9,6	11,4
Pühalepa vald	1308	115	116	70	9,6	11,4
Paide vald	1372	115	115	69	9,7	11,5
Muhu vald	1420	115	115	69	9,7	11,5
Sõmerpalu vald	1440	115	116	70	9,6	11,4
Aseri vald	1497	115	115	69	9,7	11,5
Rakvere vald	1671	120	121	73	9,4	11,2
Abja vald	1798	120	119	71	9,6	11,4
Lihula vald	1899	120	120	72	9,5	11,3
Kanepi vald	1930	120	122	73	9,5	11,3
Vasalemma vald	2074	120	121	73	9,5	11,3
Haljala vald	2087	120	120	72	9,6	11,3
Häädemeeste vald	2177	120	120	72	9,6	11,4
Halinga vald	2434	120	121	73	9,5	11,3
Ridala vald	2608	120	120	72	9,6	11,4
Luunja vald	2609	120	120	72	9,6	11,4
Pärsti vald	2699	120	121	73	9,5	11,3
Kärdla linn	2776	120	120	72	9,6	11,4
Antsla vald	2794	120	119	71	9,7	11,5
Tarvastu vald	2940	120	122	73	9,5	11,3
Sauga vald	2965	120	121	73	9,5	11,3
Põlva vald	3002	120	121	73	9,5	11,3
Otepää vald	3032	120	119	71	9,7	11,5
Tamsalu vald	3035	120	119	71	9,7	11,5
Sindi linn	3103	120	119	71	9,7	11,5
Kaarma vald	3411	120	121	73	9,6	11,3
Kehtna vald	3659	120	120	72	9,6	11,4
Võru vald	3710	120	121	73	9,6	11,4
Jõgeva vald	3747	120	120	72	9,6	11,4
Räpina vald	3839	120	119	71	9,7	11,5
Kose vald	4223	125	124	74	9,5	11,3

Jõgeva linn	4232	125	124	74	9,5	11,3
Elva linn	4264	125	127	76	9,4	11,1
Tartu vald	4566	125	126	76	9,4	11,1
Põlva linn	4664	125	124	74	9,5	11,3
Kuusalu vald	5029	125	125	75	9,5	11,2
Paide linn	6512	130	128	77	9,3	11,1
Rapla vald	7108	130	130	78	9,3	11,0
Haapsalu linn	8242	130	131	79	9,2	11,0
Jõhvi vald	9347	140	140	84	9,0	10,6
Võru linn	9952	140	139	83	9,0	10,7
Valga linn	10039	140	139	83	9,0	10,7
Kuressaare linn	10999	140	139	83	9,0	10,7
Viimsi vald	12134	150	149	89	8,7	10,3
Rakvere linn	12156	150	149	89	8,7	10,3
Maardu linn	13061	150	150	90	8,7	10,3
Viljandi linn	13751	150	149	89	8,7	10,4
Kohtla-Järve linn	30090	200	200	120	7,5	8,9
Pärnu linn	30475	200	198	119	7,5	9,0
Narva linn	47898	215	215	129	7,3	8,6
Tartu linn	69901	240	237	142	6,9	8,2
Tallinna linn	302644	400	395	238	5,3	6,3

Arvutused näitavad, et valdava osa KOV'ide puhul jäävad üldvalimi tabelis esitatud jaotuse korral veapiirid 90% usaldusväarsuse tasemel 8,7 ja 9,7 vahele, 95% usaldusväarsuse tasemel 10,3 ja 11,5 vahele, regionaalsete keskuste ja Tallinna puhul on aga mõnevõrra väiksemad. Tegemist on teoreetiliste arvutustega, mis lähtuvad eeldustest, et tegemist on lihtsa juhuvaliku tulemusel välja valitud küsitletavatega, vastamise määr on igas KOV's 60% ja see ei ole süsteemselt moonutatud ning vastused jaotuvad võimalike valikute vahel ühtlaselt. Uuringus rakendatud kihtvalim suurendab tulemuste usaldusväarsust. Tegelikud vastuste veapiirid saab arvutada peale uuringu läbiviimist konkreetse vastuste arvu ja vastuste iseloomu alusel.

KOV valimi soolis-vanuselised kihid

Vastavalt lähteülesandele arvestatakse valimi koostamisel iga KOV'i elanikkonna soolis-vanuselist jaotust kokku 10 kihis - mehed vanusgruppides 15-24, 25-34, 35-44, 45-54, 55-70 ja naised vanusgruppides 15-24, 25-34, 35-44, 45-54, 55-70. Iga KOV valimi kihtide mahu arvutamiseks võetakse ühelt poolt aluseks vastava KOV-tüübi valimi teoreetiline maht ning teiselt poolt vastava KOV'i elanikkonna kihtidesse kuuluvate elanike arv ja osakaal üldvalimit moodustavas vanusrühmas (15-70). Selleks arvutatakse iga valimisse kuuluva KOV jaoks nende soolis-vanuselised jaotused võttes aluseks rahvastikuregistri andmed 2010. aasta detsembri seisuga. Kihhi suurus arvutatakse proportsionaalselt KOV üldkogumi soolis-vanuselisele jaotusele. Et tasakaalustada meeste eeldatavalt väiksemat vastamisaktiivsust korrutatakse küsitletavate meeste arv koefitsiendiga 1,1 ja naiste arv koefitsiendiga 0,9. Tulemuseks on lõplik teoreetiline valim KOV'ide ja soolis-vanuseliste rühmade kaupa.

Tabel 6. Territoriaalsesse valimisse kuuluvate KOV'ide küsitlusvalimi soolis-vanuseliste kihtide maht

KOV	N 15-24	M 15-24	N 25-34	M 25-34	N 35-44	M 35-44	N 45-54	M 45-54	N 55-70	M 55-70	Kokku
Vormsi vald	5	7	7	18	7	17	9	12	10	22	114
Lavassaare vald	10	14	8	10	10	13	11	14	10	10	110
Käru vald	9	16	7	12	7	10	8	11	14	16	110
Kareda vald	10	15	7	14	7	12	10	14	15	14	118
Laimjala vald	11	14	5	12	7	13	9	14	13	17	115
Kihelkonna vald	9	12	5	9	9	12	10	19	14	14	113
Pödrala vald	10	13	5	10	9	13	9	15	13	17	114
Noarootsi vald	9	11	6	11	6	15	10	17	12	18	115
Rägavere vald	11	15	7	14	7	11	11	14	12	15	117
Karula vald	10	13	7	11	7	15	9	16	15	14	117
Mikitamäe vald	8	14	6	13	6	12	9	18	13	19	118
Võnnu vald	12	12	8	12	7	11	10	13	14	16	115
Palupera vald	11	14	7	13	10	12	9	14	12	14	116
Meremäe vald	8	11	7	14	8	13	9	17	14	17	118
Pala vald	10	15	5	11	8	15	8	15	13	15	115
Järvakandi vald	10	12	6	11	9	14	8	11	19	16	116
Alatskivi vald	10	15	7	11	9	13	9	12	13	16	115
Albu vald	10	15	8	14	8	11	9	12	15	14	116
Emmaste vald	9	15	6	13	8	15	9	12	12	16	115
Avinurme vald	11	15	7	10	9	11	9	15	14	15	116
Paistu vald	11	13	7	13	8	13	9	12	12	17	115
Mustvee linn	9	13	7	12	9	10	10	14	17	14	115
Kohtla vald	10	11	9	12	10	14	10	12	13	15	116
Järva-Jaani vald	9	14	8	14	7	12	10	13	16	13	116
Puurmani vald	12	14	6	12	9	13	8	12	14	16	116
Raikküla vald	11	16	7	11	9	12	10	15	11	14	116
Pühalepa vald	10	14	6	12	8	12	9	15	14	16	116
Paide vald	10	14	7	12	7	14	10	14	12	15	115
Muhu vald	11	11	6	12	8	14	8	14	14	17	115
Sõmerpalu vald	11	16	7	12	10	13	8	15	12	12	116
Aseri vald	7	11	8	11	8	12	9	14	19	16	115
Rakvere vald	11	13	8	15	8	14	11	13	14	14	121
Abja vald	10	16	7	13	7	10	12	14	15	15	119
Lihula vald	10	15	6	11	10	13	9	15	16	15	120
Kanepi vald	10	14	7	13	7	14	10	15	15	17	122
Vasalemma vald	9	14	8	11	10	14	11	12	16	16	121
Haljala vald	11	16	9	13	9	12	9	12	15	14	120
Häädemeeste vald	10	16	7	14	9	13	8	14	14	15	120
Halinga vald	11	14	8	13	8	13	11	13	14	16	121
Ridala vald	12	13	8	14	9	14	10	14	11	15	120
Luunja vald	11	15	11	15	11	15	10	11	10	11	120
Pärsti vald	10	14	9	14	9	13	9	12	15	16	121
Kärdla linn	12	14	8	13	10	11	12	12	14	14	120
Antsla vald	11	15	7	12	8	12	11	14	14	15	119
Tarvastu vald	11	16	8	14	8	12	10	14	15	14	122
Sauga vald	11	12	12	16	10	14	10	13	11	12	121
Põlva vald	10	14	8	12	9	14	11	13	14	16	121
Otepää vald	10	15	7	12	10	14	10	13	14	14	119

Tamsalu vald	10	14	8	12	9	12	11	13	15	15	119
Sindi linn	10	13	9	13	10	12	10	12	16	14	119
Kaarma vald	12	14	9	13	10	14	9	13	13	14	121
Kehtna vald	12	15	8	14	9	13	10	13	13	13	120
Võru vald	11	15	8	13	9	13	10	13	14	15	121
Jõgeva vald	12	15	7	12	8	13	10	12	15	16	120
Räpina vald	11	14	7	13	9	12	11	14	14	14	119
Kose vald	11	15	10	15	10	14	11	12	13	13	124
Jõgeva linn	11	15	9	11	11	12	11	12	18	14	124
Elva linn	11	14	11	13	11	13	11	11	17	15	127
Tartu vald	11	15	11	16	11	16	9	13	11	13	126
Põlva linn	11	15	10	14	10	10	13	11	16	14	124
Kuusalu vald	10	14	10	13	9	14	11	15	13	16	125
Paide linn	11	15	10	12	11	11	12	12	19	15	128
Rapla vald	11	15	10	14	11	14	12	12	16	15	130
Haapsalu linn	11	14	10	13	11	13	13	12	19	15	131
Jõhvi vald	10	13	10	13	12	13	14	16	20	19	140
Võru linn	12	16	11	14	13	14	13	12	19	15	139
Valga linn	12	15	10	13	13	15	12	13	20	16	139
Kuressaare linn	13	16	11	15	12	13	13	13	18	15	139
Viimsi vald	11	13	16	17	18	22	11	13	14	14	149
Rakvere linn	13	17	12	15	14	15	14	14	19	16	149
Maardu linn	11	15	12	17	12	14	17	18	18	16	150
Viljandi linn	13	16	12	14	14	14	14	13	21	18	149
Kohtla-Järve linn	14	19	16	21	15	18	22	22	29	24	200
Pärnu linn	16	20	17	20	18	19	18	18	29	23	198
Narva linn	15	20	17	22	18	21	23	23	31	25	215
Tartu linn	20	24	28	28	23	24	20	19	28	23	237
Tallinna linn	29	34	44	47	36	40	36	35	53	43	397
KOKKU	849	1131	710	1068	780	1067	861	1088	1219	1227	10000

5. Küsitluse tulemuste kaalumine

Küsitlusele vastamise määr ei ole soolis-vanuselistes rühmades tõenäoliselt täpselt proportsionaalne üldkogumi vastava jaotusega, mistõttu saadud vastused tuleb kaaluda vastavalt esindavuse määrale neis rühmades. Täiendava kaalumise vajaduse loob territoriaalse valimi rakendamine uuringus.

Üldkogumi jaotuse arvutamine toimub kahe etapiliselt. Esiteks arvutatakse iga valimisse kuuluva KOV vastajate esindavuse määrad 10 soolis-vanuselise rühma kohta. Selleks jagatakse KOV soolis-vanuselise rühma inimeste arv samasse rühma kuuluvate vastajate arvuga. Teiseks arvutatakse KOV regionaalse tüübi koefitsiendid, mis väljendavad kõigi vastava tüübi KOV'ide inimeste arvu suhet välja valitud KOV'ide inimeste arvu igas soolis-vanuselises rühmas. Kuivõrd kõik suuremad keskused (tüübid a-c) on uuringusse kaasatud, siis nende rühmade regionaalse tüübi koefitsiendid on kõik võrdsed ühega. Ülejäänud kolmes rühmas jäävad need 2,08 ja 4,51 vahele.

Tabel 7. Regionaalse tüübi koefitsiendid vastuste teisendamiseks Eesti üldkogumile

KOV regionaalne tüüp	N 15-24	M 15-24	N 25-34	M 25-34	N 35-44	M 35-44	N 45-54	M 45-54	N 55-70	M 55-70
Tallinn	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
regionaalsed keskused	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
maakonnakeskused	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
keskuse tagamaa	2,12	2,16	2,36	2,24	2,28	2,28	2,08	2,08	2,08	2,12
piirkondlikud keskused	3,39	3,39	3,65	3,49	3,53	3,40	3,64	3,45	3,58	3,52
maavallad ja mikrolinnad	4,40	4,37	4,51	4,48	4,39	4,41	4,36	4,32	4,40	4,30

Juhul kui tulemusi teisendatakse maakondadele, siis tuleb arvutada eraldi maakondlikud koefitsiendid, mis kajastavad valitud KOV'ide elanike arvu suhet vastava maakonna elanike arvu soolis-vanuselistes rühmades regionaalsete tüüpide lõikes.